

REGULERING AV FISKET ETTER MAKRELL I 2018

Fiskeridirektøren har forelagt forslaget til regulering av fisket etter makrell for 2018 for Sametinget som ledd i gjennomføringen av konsultasjonsavtalen mellom Sametinget og statlige myndigheter.

1 SAMMENDRAG

Fiskeridirektøren foreslår i all hovedsak å videreføre det gjeldende reguleringsopplegget.

Når det gjelder regulering kystgruppens lukket gruppe har Fiskeridirektoratet fått innspill fra Norges Fiskarlag som viser til at organisasjonen arbeider med utvikle alternative reguleringsmodeller i kystgruppens makrellfiske med henblikk på forenklinger og mer forutsigbarhet. Norges Fiskarlag viser til at dette arbeidet har tatt noe mer tid enn først forutsatt og er derfor ikke i posisjon til å fremme et reguleringsopplegg for kystflåten for 2018. Fiskeridirektøren vil derfor avvente innspill fra Norges Fiskarlag før det gjennomføres en høringsprosess på reguleringsmodell for lukket gruppe kyst i fisket etter makrell for 2018.

2 FISKET ETTER MAKRELL I 2016

I 2016 hadde Norge en kvote på 205 694 tonn makrell. Totalt ble det fisket 210 355 tonn i 2016. Dette kvantumet består av overført kvote fra 2015, ordinær kvote for 2016 og fiske på forskudd av kvoten i 2017 (jf. kvotefleksibilitetsordningen). Det ble fisket 12 933 tonn i EU-sonen i 2016. Det ble ikke fisket makrell i Færøyenes fiskerisone i 2016.

Det er totalt fisket 207 063 tonn makrell som avregnes kvoteåret 2016. Det er fisket henholdsvis 1 299 tonn og 1 319 tonn makrell som avregnes kvoten til agn og forskning- og forvaltning i 2016.

Tabell 1 gir en oversikt over forskriftkvoter, justerte kvoter, fangst avregnet kvoteåret og totalfangst i fisket etter makrell i 2016. I vedlegg 2 fremgår ytterligere informasjon om kvoter og fangst av makrell relatert til kvoteåret 2016.

Tabell 1: Forskriftkvoter, justerte kvoter, fangst avregnet kvoteåret, samt totalfangst i fisket etter makrell i 2016 (i tonn)

Fartøygrupper	Forskriftskvoter 2016	Justerte kvoter 2016 ¹	Fangst avregnet kvoteåret 2016 ²	Totalfangst 2016 ³
Fartøy med ringnottillatelse	143 167	141 916	143 636	144 162
Små ringnotfartøy (SUK)	13 049	13 035	13 118	13 871
Trål	8 114	7 696	8 116	8 251
Kystfartøygruppen	38 529	40 753	40 047	40 525
· not < 13 m.st.l	6 068	5 449	6 308	6 408
· not ≥ 13 m.st.l.	18 838	19 952	19 920	20 282
· garn- og snøre	12 873	14 602	13 819	13 777
· åpen gruppe	650	650	813	878
· landnot	100	100	107	94
Agn	1 300	1 300	1 299	1 299
Forskning- og forvaltning	1 535	1 535	1 319	1 319
Totalt	205 694	206 508	208 455	210 355

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister og konsesjons- og deltakerregister, samt Norges Sildesalgslag

¹ Kvoter justert for kvotefleksibilitet, overføringer mellom grupper, estimert bifangst etc.

² Norges Sildesalgslag pr. 27. oktober 2017

³ fangsttall per 28. april 2017

Reguleringen av fisket i 2015 var i all hovedsak videreført til 2016.

Fra og med 1. juni 2016 fikk alle fartøy i garn- og snøregruppen adgang til å fiske kvoten med not. Videre ble fartøy med største lengde under 15 meter regulert med maksimalkvoter, med garantert kvantum i bunn. Påmeldte fartøy til det maksimalkvoteregulerte garn- og snørefiske for fartøy på eller over 15 meter største lengde fikk maksimalkvoter tilsvarende fartøy under 15 meter største lengde. Påmeldte fartøy kan kun fiske med garn/ snøre i 2016. Det var totalt 3 påmeldte fartøy i 2016. Etter innspill fra næringen ble overreguleringsgraden for maksimalkvotene satt til 25 %. Overreguleringen ble økt til 60 % 15. september og 100 % 30. september. Fartøy på eller over 15 meter største lengde var regulert med fartøykvoter og tok ikke del i refordelingene. Gjenstående kvantum for garn- og snøregruppen var innenfor kvotefleksibilitetsordningen over årsskiftet på gruppenivå. 44 % av garn- og snøregruppen sin kvote ble fisket med garn/snøre redskap, mens 56 % av kvoten ble fisket med not¹.

For øvrig tilsa fiskets gang at det ikke var behov for ytterligere endringer av reguleringen.

¹ Fiskeridirektoratets fangststatistikk per 28. april 2017

3 FISKET ETTER MAKRELL I 2017

3.1 DELTAKERREGULERING

I henhold til forskrift 13. oktober 2006 nr. 1157 om spesielle tillatelser til å drive enkelte former for fiske og fangst (konsesjonsforskriften) § 2-21 og § 4-1 kan følgende fartøygrupper delta:

- fartøy med makrelltråltillatelse
- fartøy med ringnottillatelse

I henhold til forskrift 6. desember 2016 nr. 1455 om adgang til å delta i kystfartøygruppens fiske for 2017 (deltakerforskriften) §§ 16 - 19 kan følgende fartøygrupper delta:

- fartøy med adgang til å delta med not eller garn og snøre i lukket gruppe
- små ringnotfartøy (SUK)
- fartøy med adgang til å delta med not eller garn og snøre i åpen gruppe

Videre kan fartøy med dispensasjon delta i henhold til forskrift 10. februar 2011 nr. 593 om fiske med landnot ved fiske med fartøy som ikke er merkeregistrert.

3.2 AVTALESITUASJONEN

Frem til 2009 ble det totale uttaket av makrell i Nordøst Atlanteren fastsatt i forbindelse med de årlige kyststatsforhandlingene mellom Norge, EU og Færøyene om forvaltning av makrell. Island har siden 2010 deltatt i kyststatsforhandlingene. I årene 2010-2013 oppnådde ikke kyststatene enighet om forvaltning av makrellbestanden. I samme periode har Norge og EU inngått årlige avtaler om forvaltning av makrell og avsetning av kvantum til øvrige nasjoners fiske.

Etter krevende forhandlingsrunder ble det i mars 2014 klart at en ikke kunne oppnå enighet om en firepartsavtale om forvaltning av makrellbestanden. Norge, Færøyene og EU ble 12. mars 2014 enige om en trepartsavtale om fordeling og forvaltning av makrell. Avtalen har en varighet på fem år og de tre partene er enige om å fastholde den relative fordelingen seg imellom i avtaleperioden. Den relative fordelingen er henholdsvis 26,67 % til Norge, 14,93 % til Færøyene og 58,40 % til EU.

Norge, EU og Færøyene inngikk 19. oktober 2016 en trepartsavtale for forvaltning av makrell for 2017. Totalkvoten ble satt til 1 020 996 tonn makrell i 2017. Dette er en økning på 14 % sammenlignet med 2016. I henhold til den femårige trepartsavtalen om fordeling og forvaltning av makrell skal det i hele avtaleperioden avsettes 15,6 % av totalkvoten til øvrig kyststat og relevante fiskerinasjoner. I 2017 utgjør dette 159 275 tonn. I tabell 2 fremgår kvotene for 2017 til Norge, Færøyene og EU i henhold til avtalen:

Tabell 2: Kvoter (tonn) i 2017 til Norge, Færøyene og EU

Kyststater	Kvote i 2017
Norge	229 821
Færøyene	128 655
EU	503 245

Den norske kvoten for 2017 er på 229 821 tonn makrell. I tillegg får Norge en overføring fra Færøyene i 2017 på 4 979 tonn makrell². Videre overføres 328 tonn til Sverige³. Norsk kvote etter overføringer er på 234 472 tonn i 2017. Kvoten kan i sin helhet fiskes i Norges økonomiske sone og i internasjonalt farvann.

Norske fartøy har i 2017 adgang til å fiske 229 821 tonn i EU-sonen i ICES statistikkområde 4a. Norske fartøy kan fiske 50 008 tonn i Færøyenes fiskerisone i 2017.

3.3 REGULERINGSOPPLEGGET

Reguleringen av fisket i 2016 er i all hovedsak videreført til 2017. Kvotefleksibilitetsordningene fra 2016 er videreført i 2017 for alle gruppene.

Norsk kvote etter overføringer er på 234 472 tonn makrell i 2017. Av dette er 1 125 tonn avsatt til forsknings- og undervisningskvoter og 1 200 tonn til agn. Nærings- og fiskeridepartementet har besluttet at rekrutteringsordningen skal belastes alle fartøygrupper i det enkelte fiskeri. For å ta høyde for fiske på rekrutteringsordningen, er det satt av 537 tonn før fordeling på fartøygrupper.

Det vises for øvrig til saksdokumentene 7/2016 (avsnitt 3.2.4) og 22/2016 (avsnitt 6.1.1) hvor forslag til metode og forutsetninger for beregning av kvantum er nærmere beskrevet.

Dette innebærer at det står igjen 232 146 tonn til fordeling mellom fartøygruppene. Fordelingen av disponibel kvote er i tråd med Norges Fiskarlag sitt landsmøtevedtak 6/07, samt avtale mellom Norges Fiskarlag og Sør-Norges Trålerlag av 15. desember 2009. Fordelingen er vist i tabell 3.

Tabell 3: Fordelingen av norsk totalkvote i 2017

Fordeling grupper	Fordelingsnøkkel (%)	Gruppekvote (tonn)	Faktisk andel (%)
Kystfartøy	18,5 % av totalkvoten ¹	44 385	19,1 %
Trålfartøy	4,0 % av totalkvoten	9 264	4,0 %
Ringnotgruppen:	77,4 % av totalkvoten	178 497	76,9 %
Små ringnotfartøy	8,3 % av ringnotgruppens kvote ²	14 898	6,4 %
Fartøy med ringnottillatelse	91,7 % av ringnotgruppens kvote ²	163 599	70,5 %
Totalt		232 146	

¹ Inkluderer 1 000 tonn overført fra ringnotgruppen til kystnot under 13 meter største lengde, og inkludert 537 tonn til rekrutteringsordningen i kystgruppen som er tatt «fra toppen»

² Etter overføring av 1000 tonn fra ringnotgruppen til kystgruppen

² Bilateral avtale mellom Norge og Færøyene av 15.-16. desember 2016

³ Bilateral avtale av 2. desember 2016

Tabell 4 viser fordeling av gruppeknoten i 2017 mellom de ulike kystfartøygruppene.

Tabell 4: Fordeling av kystfartøygruppens gruppekvote i 2017¹

Kystfartøygruppe	Andel (%)	Kvantum (tonn)
Avsetning åpen gruppe		650
Notfiske for ikke-manntallsførte fiskere		100
Lukket gruppe kyst ²		43 635
Garn/ snøre	35 %	14 890
Kystnot ³	65 %	28 745
· kystnotgruppen under 13 meter største lengde		6 954
· kystnotgruppen på eller over 13 meter største lengde		21 791
Totalt		44 385

¹Inkluderer et kvantum til rekrutteringsordningen på totalt 537 tonn, hvorav 156 tonn til garn- og snøregruppen, 261 tonn til kystnotgruppen under 13 meter største lengde og 120 tonn til kystnotgruppen på eller over 13 meter største lengde

²Overføring på 1 000 tonn fra ringnotgruppen til kystnot under 13 meter største lengde er lagt til etter fordeling mellom garn/ snøre og kystnot, samt kvantum avsatt fra toppen til rekrutteringsordningen

³Tilsvarende som i 2016 deles kystnotgruppen inn i to grupper i henhold til fartøyets største lengde med et lengdeskille på 13 meter. I kystnotgruppen under 13 meter største lengde inkluderes også fartøy med største lengde mellom 13 og 14,99 meter med hjemmelslengde mellom 10 og 12,99 meter.

Overreguleringsgraden for maksimalkvoten for kystnotgruppen under 13 meter største lengde er satt til 70 %. Dette er i samsvar med innspill fra Norges Fiskarlag. Dette er noe lavere enn tidligere år hvor overreguleringsgraden har vært om lag 80 %.

3.4 TOTALT OPPFISKET KVANTUM

Per 30. oktober d.å. er det ifølge Norges Sildesalgslag fisket 205 613 tonn makrell i 2017, hvorav 30 070 tonn i EU-sonen. Dette kvantumet består av overført kvote fra 2016, ordinær kvote for 2017 og fiske på forskudd av kvoten i 2018 (jf. kvotefleksibilitetsordningen).

Det er totalt fisket 211 008 tonn makrell som avregnes kvoteåret 2017. Det er fisket henholdsvis 1 236 tonn og 714 tonn makrell som avregnes kvoten til agn og forsknings- og forvaltningsformål i 2017.

Tabell 5 gir en oversikt over forskriftkvoter, justerte kvoter, fangst avregnet kvoteåret og totalfangst i fisket etter makrell i 2017. I vedlegg 2 fremgår ytterligere informasjon om kvoter og fangst av makrell relatert til kvoteåret 2017.

Tabell 5: Forskriftkvoter, justerte kvoter, fangst avregnet kvoteåret, samt totalfangst i fisket etter makrell i 2017 (i tonn)

Fartøygrupper	Forskriftskvoter	Justerte kvoter ¹	Fangst avregnet kvoteåret ²	Totalfangst ³
Fartøy med ringnottillatelse	163 599	161 600	157 691	153 651
Små ringnotfartøy (SUK)	14 898	14 827	13 182	12 593
Trål	9 264	8 786	7 238	7 499
Kystfartøygruppen	44 385	44 341	30 947	29 394
· not < 13 m.st.l	6 954	6 095	4 422	4 288
· not ≥ 13 m.st.l.	21 791	21 823	17 379	16 600
· garn- og snøre	14 890	15 673	8 620	8 506
· åpen gruppe	650	650	399	399
· landnot	100	100	127	127
Agn	1 200	1 200	1 236	1 236
Forskning- og forvaltning	1 125	1 125	714	714
Totalt	234 471	231 879	211 008	205 613

Kilde: fangsttall fra Norges Sildesalgslag

¹ Kvoter justert for kvotefleksibilitet, overføringer mellom grupper, estimert bifangst etc.

² per 27. oktober 2017

³ per 30. oktober 2017

3.3 RINGNOTGRUPPEN

Ringnotgruppen er i 2017 regulert med fartøykvoter som er tilnærmet flatt regulert. Kvoteenhetene var fra årets begynnelse satt til henholdsvis 3,9 tonn for fartøy med ringnottillatelse og 3,68 tonn for små ringnotfartøy.

3.4 TRÅLGRUPPEN

Fartøy med makrelltråltillatelse er i 2017 regulert med fartøykvoter som er tilnærmet flatt regulert. Kvoteenhetene var fra årets begynnelse satt til 0,80 tonn.

Gruppekvoten for trålgruppen i 2018 reduseres tilsvarende Fiskeridirektoratets beregning av differansen mellom estimert fangst og seddelført fangst av makrell tatt som bifangst i industritrålfisket i Nordsjøen i 2017. Dette antas å være uregistrert bifangst av makrell i industritrålfisket. Det vil bli avregnet et kvantum medgått som bifangst etter 2017 sesongen som vil bli gjennomført etter beste skjønn og med moderate kvanta, tilsvarende de foregående år.

3.5 KYSTGRUPPEN

3.5.1 Adgang til å benytte trål for kystfartøy

Nærings- og fiskeridepartementet besluttet 10. mars 2017, med virkning fra samme dato, å åpne for større redskapsfleksibilitet i kystfisket etter makrell. Alle kystfartøy⁴ i fisket etter makrell vil heretter kunne benytte trål utenfor 12 nautiske mil fra grunnlinjen. Dette fremgår av endringer i konsesjonsforskriften, deltakerforskriften, samt reguleringsforskriften for fiske etter makrell i 2017.

3.5.2 Kystnotgruppen på eller over 13 meter største lengde

Kystnotgruppen på eller over 13 meter største lengde har i 2017 en gruppekvote på 21 791 tonn. Justert gruppekvote er 21 823 tonn. Fra årets begynnelse var gruppen regulert med fartøykvoter som var tilnærmet flatt regulert. Kvoteenheten var satt til 25,888 tonn.

3.5.3 Kystnotgruppen under 13 meter største lengde

Kystnotgruppen under 13 meter største lengde har i 2017 en gruppekvote på 6 954 tonn. Dette er inkludert 1 000 tonn overført fra ringnotgruppen. Justert gruppekvote er 6 095 tonn. Gruppen var fra årets begynnelse regulert med maksimalkvoter med en overregulering på om lag 70 % med garanterte kvantum i bunn. Se punkt 3.5.5 for utviklingen i fisket.

3.5.4 Garn- og snøregruppen

Reguleringsopplegget for garn- og snøregruppen i 2016⁵ er i all hovedsak videreført for 2017. Dette innebærer følgende:

- Videreføring av adgangen for garn- og snøregruppen til å fiske kvoten med not. I tillegg har fartøyene fått adgang til å benytte trål utenfor 12 nautiske mil fra grunnlinjen.
- Fartøy under 15 meter største lengde får maksimalkvoter med garantert kvantum i bunn. Overreguleringsgraden er satt til 55 % fra årets begynnelse.
- Fartøy på eller over 15 meter største lengde får fartøykvoter
- Fartøy på eller over 15 meter største lengde som fisker med garn og snøre kan få maksimalkvoter (med garantert kvantum i bunn) tilsvarende fartøy under 15 meter største lengde, dersom følgende vilkår er oppfylt:
 - fartøyet kan ikke benytte not og trål i 2017
 - Fiskeridirektoratet skal ha mottatt påmelding om fiske under denne ordningen.

Se punkt 3.5.5 for utviklingen i fisket.

3.5.5 Utviklingen i fisket i lukket gruppe

Det har vært en utfordrende makrellsesong for den minste kystflåten. De siste årene har det vært et fiske med not utenfor kysten av Nordland og sør i Finnmark i juni/juli. Dette fiske slo

⁴ Dette omfatter små ringnotfartøy, samt fartøy med adgang til å fiske med not og fartøy med adgang til å fiske med garn og snøre.

⁵ Fra 1. juni 2016

ikke til i 2017. Fiskeridirektoratet har foretatt en rekke endringer for å legge til rette for at gruppekvoteene i kystgruppen blir oppfisket. 19. september 2017 ble overreguleringsgraden for maksimalkvotene økt for både garn- og snøregruppen og kystnotgruppen under 13 meter største lengde. Overreguleringsgraden ble økt fra 55 % til 110 % for garn- og snøregruppen. For kystnotgruppen under 13 meter største lengde ble overreguleringsgraden økt fra 70 % til 100 %. I 2016 hadde dorgeflåten et svært godt fiske i oktober, men dette fisket har ikke slått til i år. Medio oktober stod det fremdeles et betydelig kvantum igjen av begge gruppene og fisketakten har vært svært lav sammenlignet med de foregående år. Fiskeridirektoratet åpnet derfor 20. oktober for fritt fiske for fartøy under 15 meter største lengde og kystnotgruppen under 13 meter største lengde. I tillegg fikk fartøy på eller over 15 meter største lengde et maksimalkvotetillegg. Dette var i tråd med Norges Fiskarlag sin tilrådning. Norges Fiskarlag anmodet videre om at gjenstående kvantum utover kvotefleksibilitetsordningen for begge gruppene overføres til 2018. Pelagisk Forening anmodet om at resterende kvantum refordelles til hele kystgruppen i 2017.

Refordelingene som ble foretatt 20. oktober har bidratt til at en større del av årets kvote blir fisket. Fiskeridirektoratet er av den oppfatning at det er stor sannsynlighet for at konsekvensen av å ikke refordelle ytterligere i kystgruppen er at det vil stå igjen et kvantum utover kvotefleksibilitetsordningen på gruppenivå både for garn- og snøregruppen og kystnotgruppen under 13 meter største lengde.

Når det foretas en refordeling sent på året, er det i realiteten kun et begrenset antall fartøy som kan delta. Dersom kvantumet overføres til påfølgende reguleringsår får hele reguleringsgruppen/ kystgruppen nyte godt av kvantumet. Det er rom innenfor den norske totalkvoten.

Fiskeridirektoratet anmodet Nærings- og fiskeridepartementet 30. oktober 2017 om Fiskeridirektoratet kan overføre gjenstående kvantum ved årsskiftet som er utover kvotefleksibilitetsordningen for både garn- og snøregruppen og kystnotgruppen under 13 meter største lengde i 2017, til kystfartøygruppen i 2018. I anmodningen viste Fiskeridirektoratet til at dersom tilbakemeldingen fra Nærings- og fiskeridepartementet er at dette kvantumet kan overføres, vil Fiskeridirektoratet be om innspill fra næringen på fordeling av kvantumet utover kvotefleksibilitetsordningen i forbindelse med høringsprosessen for reguleringen for kystgruppens fiske etter makrell i 2018.

3.5.3 Åpen gruppe

Denne gruppen kan fiske og lande innenfor en avsetning på 650 tonn i 2017. Fartøy i åpen gruppe kan fiske og lande inntil 10 tonn makrell i 2017. Dette gis som fartøykvote. Gruppen har pr. 30. oktober 2017 fisket 399 tonn.

3.5.4 Landnotfiske etter dispensasjon

Gruppekvoteen for landnotfiske etter dispensasjon er i 2017 på 100 tonn makrell. Den enkelte fisker kunne fiske og lande makrell innenfor en maksimalkvote på 15 tonn. Garantert kvantum er 5 tonn. Fisket ble stoppet 9. juni 2017 da gruppekvoteen var beregnet oppfisket. Gruppen har pr. 30. oktober fisket 127 tonn makrell.

3.6 UTØVELSE OG KONTROLL AV MAKRELLFISKET

I den nasjonale strategiske risikovurderingen (NSRV) er det identifisert høy risiko for brudd på ilandføringsplikten i makrellfisket. Dette med bakgrunn i at det over år og vedvarende registreres ulovlig slippingaktivitet i dette fisket. Slik aktivitet medfører at store kvantum makrell drepes ned og registreres ikke som uttak på bestanden. Dette har flere årsaker, men det registreres at landinger over 700 tonn får lavere pris og at det er få landanlegg som har kapasitet på fangster over 700 tonn. Derfor er dette et prioritert område både for Fiskeridirektoratet og Kystvakten.

Fiskeridirektoratet har grunn til å tro at det blir tatt makrellstørje som bifangst som ikke rapporteres.

4 RAMMEVILKÅR FOR REGULERINGEN AV FISKET I 2018

4.1 BESTANDSSITUASJONEN

Gytebestanden er beregnet til å ha økt siden rundt år 2000 og den har vært over $MSY_{B_{trigger}}$ (tiltaksgrense for maksimalt langtidsutbytte) siden 2008. Fiskedødeligheten har gått nedover fra høye nivåer rundt 2005 men den er fortsatt høyere enn F_{MSY} (*fiskedødsrate for maksimalt langtidsutbytte*). En rekke sterke årsklasser har blitt produsert etter år 2000.

ICES anbefaler at når MSY-tilnærmingen følges så bør fangstene i 2018 ikke overstige 550 948 tonn. ICES anbefaler videre at de nåværende reguleringene som er innført for å beskytte gytebestandskomponenten i Nordsjøen opprettholdes.

Det lavere kvoterådet for 2018 er forårsaket av en endret oppfatning av bestanden etter metoderevisjonen (benchmark) som resulterte at tidsserien med gytebestand ble nedjustert sammenlignet med bestandsvurderingen i 2016. I tillegg til dette viser beregningene en nedgang i gytebestanden fra 2016 til 2017.

Tabell 6 gir en oversikt over ICES rådgivningen for makrell for perioden 2008-2018.

Tabell 6: ICES råd for perioden 2008-2018

År	ICES råd	TAC (tonn)	Endring (%)
2008	F = 0,15 til 0,20	[349-456]	
2009	F = 0,15 til 0,20	[443-578]	27 %
2010	Høstingsregel	[527-572]	-1 %
2011	Se scenarioer	[529-672]	13 %
2012	Forvaltningsplan	[586-639]	-1 %
2013	Forvaltningsplan	[497-542]	-15 %
2014 ¹	Forvaltningsplan	[927-1011]	+ 87 %
2015	Forvaltningsplan	[831-906]	- 10 %
2016 ²	MSY tilnærming	≤ 774	- 26 %
2017 ³	MSY tilnærming	≤ 857	+ 11 %
2018	MSY tilnærming	≤ 551	- 36 %

¹ Oppdatert råd for 2014 presentert i mai 2014

² Oppdatert råd for 2016 presentert 20. september 2016

³ Oppdatert råd for 2017 presentert 26. januar 2017

4.2 AVTALESITUASJONEN I 2018

Kyststatene møttes i London 10.-11. oktober for å diskutere forvaltning og fordeling av makrell for 2018. Det ble klart at det ikke ville bli enighet om forvaltning og fordeling av makrell for 2018 mellom alle kyststatene, samt øvrige fiskerinasjoner.

Norge, EU og Færøyene inngikk derfor 11. oktober en trepartsavtale for 2018. Det ble enighet om en totalkvote (TAC) på 816 797 tonn makrell for 2018. Dette innebærer en reduksjon på 20% sammenlignet med fastsatt totalkvote i 2017. Kvoten er fastsatt på grunnlag av en langsiktig forvaltningsstrategi for makrell som de tre kyststatene ble enige om⁶.

Fordelingen av makrellkvoten mellom Norge, EU og Færøyene er basert på fordelingsnøkkelen som ble fastlagt i den femårige trepartsavtalen fra 2014. Den relative fordelingen er henholdsvis 26,67 % til Norge, 14,93 % til Færøyene og 58,40 % til EU. I 2018 er kvoten fordelt med henholdsvis 183 857 tonn til Norge, 102 858 tonn til Færøyene og 402 596 tonn til EU. I avtalen inngår også en andel på 15,6 % av totalkvoten til øvrige kyststater og relevante fiskerinasjoner. I 2017 utgjør dette 127 420 tonn. I tabell 7 fremgår kvotene for 2018 til Norge, Færøyene og EU i henhold til avtalen.

Tabell 7: Kvoter i 2018 til Norge, Færøyene og EU

	Kvote (tonn)	Prosent
EU (58,40 %)	402 596	49,29 %
Færøyene (14,93 %)	102 858	12,60 %
Norge (26,67 %)	183 857	22,51 %
Totalt trepartsavtale	689 377	84,40 %
Øvrige kyststat/ fiskerinasjoner	127 420	15,6 %
Totalt	816 797	100,00 %

⁶ ICES har enda ikke evaluert denne forvaltningsstrategien og gir dermed råd i henhold til en MSY-tilnærming. ICES viser også til at ikke alle parter som tar del i makrellfiske er enig i forvaltningsstrategien.

Norge kan forskuttere/spare inntil 10 % av kvoten i 2018, det vil si 18 386 tonn, som belastes/godskrives kvoten i 2019.

De bilaterale forhandlingene for 2018 mellom henholdsvis Norge – Færøyene og Norge – EU er planlagt etter reguleringsmøtet. Fiskeridirektoratet tar ikke høyde for eventuelle kvotebytter i dette saksdokumentet. Fiskeridirektoratet legger derfor til grunn en kvote på 183 857 tonn.

Den norske kvoten i henhold til trepartsavtalen kan fiskes i norske farvann og i internasjonalt farvann, samt i EU-sonen, i ICES område 4a⁷⁸. Videre kan norske fartøy fiske 36 023 tonn i Færøyenes fiskerisone i 2018⁹.

5. REGULERING AV DELTAKELSEN I FISKET I 2018

Det vises til punkt 3.1 hvor gjeldende deltakerreguleringer er beskrevet.

Fiskeridirektøren legger til grunn at gjeldende vilkår i konsesjonsforskriften og deltakerforskriften videreføres i 2018.

6. REGULERINGSFORSLAG FOR 2018

6.1 FORDELING AV NORSK TOTALKVOTE

6.1.1 Forsknings- og forvaltningsformål, agn og rekrutteringskvoter

Fiskeridirektøren viser til pågående prosess med utlysning av forskningskvoter for 2018. Størrelsene på kvanta som avsettes til undervisningsordningen, forskningsformål og lærlingskvoter i 2018 er først kjent når endelig forskrift fastsettes rett før årsskiftet. Fiskeridirektøren legger derfor til grunn at inneværende års avsetninger til formålene nevnt ovenfor, er det beste estimatet for avsetninger i 2018. Avsetningenes størrelse utgjør en svært liten andel av totalkvotene i de enkelte fiskeriene og har derfor ingen betydning for forslaget til regulering.

På bakgrunn av ovennevnte legger Fiskeridirektøren til grunn en avsetning til forskning- og forvaltningsformål i 2018 på 1 125 tonn. Tilsvarende er det for størrelsen på kvanta avsatt til agnformål som også først er kjent når endelig forskrift fastsettes rett før årsskiftet. Fiskeridirektøren legger derfor til grunn en avsetning til agnformål på samme nivå som inneværende år, det vil si 1 200 tonn.

Fiskeridirektøren legger til grunn at avsetningen til forsknings- og forvaltningsformål og agn trekkes av totalkvoten før fordeling på fartøygrupper.

Fiskeridirektoratet viser til at Nærings- og fiskeridepartementet besluttet at rekrutteringskvotene med virkning fra 2017 skulle belastes alle fartøygrupper i det enkelte

⁷ Bilateral avtale om forvaltning av makrell for 2018 mellom Norge og EU av 11. oktober 2017

⁸ Av dette kvantum kan 36 771 tonn fiskes i EU-sonen i ICES statistikkområde VIa (nord for 56°30'N), og hvorav 14 609 tonn kan fiskes i EU-sonen i ICES statistikkområde IIa, og VII d, e, f og h. Videre kan 3000 tonn av totalkvoten fiskes i ICES statistikkområde IIIa (Skagerrak)

⁹ Bilateral avtale om forvaltning av makrell av 12. mars 2014

fiskeri. Kvantumet som «tas fra toppen» korresponderer med fartøyenes garanterte kvoter. Kvantum i tilknytning til rekrutteringskvotene overføres til lukket gruppe. Fartøy med rekrutteringskvote reguleres ellers helt likt som tilhørende reguleringsgruppe.

Pr. 31. oktober er det i fisket etter makrell registrert 14¹⁰ rekrutteringskvoter. Det avsettes et kvantum for 2018 på bakgrunn av kvoteenheter for de garanterte kvotene/ fartøykvoten i 2017.

Tabell 8 viser sum kvotefaktorer for rekrutteringskvoter fordelt på reguleringsgrupper i fisket etter makrell pr. 31. oktober 2017.

Tabell 8: Kvotefaktorer og garantert kvoter (tonn) i tilknytning til rekrutteringskvotene kystgruppen pr. 30. oktober 2017

Hjemmelslengde	Sum kvotefaktorer rekrutteringskvoter	Kvoteenhet	Sum garanterte kvoter
Garn- og snøregruppen	7,9461	29,316	233
Kystnotgrupprne under 13 meter st. l.	11,0171	28,936	319
Kystnotgruppen på eller over 13 meter st. l.	4,9446	25,888	128
Totalt	23,61		680

Fiskeridirektøren foreslår å avsette 680 tonn i tilknytning til rekrutteringskvotene i 2018, og foreslår dette trekkes fra totalkvoten før fordeling på fartøygruppene.

6.1.2 Fordeling av kvote mellom fartøygruppene

I det videre arbeidet legges det til grunn en kvote på 180 861 tonn etter avsetning på totalt 3 005 tonn makrell slik beskrevet i punkt 6.1.1 Dette kvantumet legges inn i kvotestigen fastsatt av Norges Fiskarlag i sitt landsmøtevedtak 6/07. Det legges til grunn at Fiskebåtredernes Forbund og Sør-Norges Trålerlag sin avtale om endret fordeling av gruppekvote for makrell og norsk vårgytende sild mellom ringnot- og trålgruppen videreføres i 2018.

Etter fordelingen er gjort i henhold til ovennevnte legges det til 671 tonn til kystgruppen i henhold til avsnitt 6.1.1.

Ny fordeling, etter justeringer som beskrevet over, er vist i tabell 9. Fiskeridirektoratet legger denne fordelingen til grunn i 2018 i det videre arbeidet.

¹⁰ Det var en nytildeling i garn- og snøregruppen i 2017.

Tabell 9: Fordelingen av norsk totalkvote i 2018

Fordeling grupper	Fordelingsnøkkel (%)	Gruppekvote (tonn)	Faktisk andel (%)
Kystfartøy	18,5 % av totalkvoten ¹	35 138	19,3 %
Trålfartøy	4,0 % av totalkvoten	7 234	4,0 %
Ringnotgruppen:	77,4 % av totalkvoten	139 160	76,7 %
Små ringnotfartøy	8,3 % av ringnotgruppens Kvote	11 633	6,4 %
Fartøy med ringnottillatelse	91,7 % av ringnotgruppens kvote ²	127 527	70,3 %
Totalt		181 532	

¹ Inkluderer 1 000 tonn overført fra ringnotgruppen til kystgruppen, og inkludert 680 tonn til rekrutteringskvoter som er tatt «fra toppen»

² Etter overføring av 1000 tonn fra ringnotgruppen til kystgruppen

6.2 KVOTEFLEKSIBILITET OVER ÅRSSKIFTET

Fiskeridirektøren viser til at Norges Fiskarlag har foreslått en utvidet kvotefleksibilitetsordning for fartøy med pelagisk tråltillatelse i fisket etter nordsjøsild og makrelltråltillatelse i fisket etter makrell, som en prøveordning i 2018. Prøveordningen går ut på at fangst utover kvotefleksibilitetsordningen inndras og avkortes neste års kvote. Gjeldende regulering innebærer at slikt overfiske inndras individuelt og avregnes på gruppenivå. Norges Fiskarlag mener at problemet med overfiske kun kan løses ved at det enkelte fartøy stilles til ansvar ved å få avkortet fartøykvoten påfølgende år. Problemstillingen har vært diskutert under reguleringsmøtet en rekke ganger tidligere. I august 2014 ble det i tillegg gjennomført et eget møte mellom Fiskeridirektoratet og næringen. Under møtet presenterte Fiskeridirektoratet statistikk som viste at kvantumet som fiskes utover kvotefleksibilitetsordningen på fartøynivå er lav. Det var relativt få gjengangere som fisket utover kvotefleksibilitetsordningen. Dette medførte at Norges Fiskarlag aksepterte en videreføring av gjeldende ordning. Fangst utover kvotefleksibilitetsordningen er fremdeles lav. Det er med andre ord ingen endringer som skulle tilsi at konklusjonen bør være en annen enn i 2014.

Pr. i dag er det ikke hjemmel for å avkorte kvoten på en slik måte som Norges Fiskarlag foreslår. Før en slik hjemmel eventuelt kan innføres er det en rekke problemstillinger som må utredes og drøftes. Et sentralt punkt i havressursloven er at all fangst skal føres i land. En ordning som foreslått av Norges Fiskarlag innebærer en risiko for at fangst utover kvote ikke blir ilandført. Særlig vil dette gjelde i de pelagiske fiskeriene som er unntatt fra ordningen med ilandføringsvederlag. Den foreslåtte ordningen vil også skape rettslige og praktiske problemstillinger som krever grundig utredning. Dersom forslaget blir innført vil det i tillegg kunne medføre en kostnad som følge av en betydelig økning i saker om avkortning som skal behandles, både i regionene og sentralt i Fiskeridirektoratet.

Fiskeridirektøren viser for øvrig til at det enkelte fartøy tildeles en kvote av nordsjøsild og makrell som det forventes å husholdere med. Kvotefleksibilitetsbestemmelsen gir fartøy som, av ulike årsaker, ikke er i stand til å holde seg innenfor den tildelte kvoten, en mulighet til å fiske inntil 10 % av påfølgende års kvote. Det lave kvantumet som registreres utover kvotefleksibilitetsordningen tilsier at fiskerne i all hovedsak søker å holde seg innenfor gjeldende regulering. Nytteverdien av å innføre en regulering i tråd med forslaget fra Norges

Fiskerilag synes således å være lavere enn kostnaden. Fiskeridirektøren foreslår derfor ingen endringer i den gjeldende reguleringen knyttet til overfiske av kvotefleksibilitetsbestemmelsen.

Fiskeridirektøren legger til grunn at gjeldende kvotefleksibilitetsordninger over årsskiftet på totalkvoter, gruppekvote og fartøyskvoter i fisket etter makrell videreføres i 2018.

6.3 RINGNOTGRUPPEN

Det er 78 ringnottillatelser og 16 små ringnotfartøy med deltakeradgang per 22. oktober 2017. Fiskeridirektøren legger til grunn at det fastsettes fartøyskvoter på grunnlag av samme nøkkel og på samme måte som tidligere år.

6.4 TRÅLGRUPPEN

6.4.1 Fartøyskvoter

Det er 17 fartøy med makrelltråltillatelse per 30. oktober 2017. Fiskeridirektøren legger til grunn at det fastsettes fartøyskvoter på grunnlag av samme nøkkel og på samme måte som tidligere år

6.4.2 Bifangst i industritrålfisket

Fiskeridirektoratet sendte 3. oktober 2017 forslag til forskrift om prøvetaking av industrifangster på høring. Høringsfristen er satt til 5. januar 2018. Bakgrunnen for forslaget er at når kontrollmyndighetene ikke er tilstede blir det ikke tatt prøver med tanke på fangstsammensetning. Over tid er det også blitt klart at prøvetrekkersystemet som benyttes i dag ikke er utformet på en måte som sikrer at det gis korrekte opplysninger om landingens fangstsammensetning. Samlet sett tilsier dette at vi ikke får en korrekt ressursregistrering ved landing av industrifangster. Prøvetaking vil være det mest praktiske alternativet for å gi et tilnærmet korrekt bilde på fangstens arts- og størrelses-sammensetning som grunnlag for føring av landings- eller sluttseddel. Videre er det den som lander og mottaker/kjøper som er ansvarlig for å identifisere fangsten. I forslaget er det satt opp krav til prøvetakingssystemet og prøvetakingsmetoden.

Inntil forskriften er på plass vil det fortsatt være nødvendig å estimere mengden bifangst og føre denne på total- eller gruppekvote.

6.4 KYSTFARTØYGRUPPEN

6.4.1 Fordeling av kystfartøyenes gruppekvote

Fiskeridirektøren legger til grunn at det avsettes et kvantum til fartøy under 13 meter som faller utenfor adgangsbegrensingen i fisket etter makrell (åpen gruppe), samt en gruppekvote for landnotfiske etter dispensasjon. Disse kvantaene blir fratrukket kystfartøygruppens kvote før denne fordeles på de ulike gruppene.

6.4.2 Åpen gruppe

Fiskeridirektøren foreslår at det avsettes et kvantum på 650 tonn for fartøy i åpen gruppe.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøy i åpen gruppe gis en maksimalkvote på 10 tonn makrell.

6.4.3 Landnotfiske etter dispensasjon

Fiskeridirektøren foreslår at gruppeknoten for landnotfiske etter dispensasjon settes til 100 tonn.

Fiskeridirektøren foreslår at de som er gitt dispensasjon gis en maksimalkvote på 15 tonn, med et garantert kvantum i bunn på 5 tonn.

6.4.4 Lukket gruppe

Når det gjelder regulering av lukket gruppe har Fiskeridirektoratet fått innspill fra Norges Fiskarlag som viser til at organisasjonen arbeider med utvikle alternative reguleringsmodeller i kystgruppens makrellfiske med henblikk på forenklinger og mer forutsigbarhet. Norges Fiskarlag viser til at dette arbeidet har tatt noe mer tid enn først forutsatt og er derfor ikke i posisjon til å fremme et reguleringsopplegg for kystflåten for 2018. Fiskeridirektøren vil derfor avvente innspill fra Norges Fiskarlag før det gjennomføres en høringsprosess på reguleringsmodell for lukket gruppe kyst i fisket etter makrell for 2018.

6.5 ÅPNINGSTIDSPUNKT FOR DET ORDINÆRE FISKET

ICES viderefører tilrådningsen om at det ikke bør fiskes makrell i Skagerrak (3a), sentrale og sørlige Nordsjøen (4b og 4c) hele året, samt nordlige delen av Nordsjøen (4a) i perioden 15. februar til 31. juli.

Fiskeridirektoratets prinsipale standpunkt er at fisket etter makrell i de nevnte områdene og periodene bør begrenset av hensyn til bestanden. På bakgrunn av at det norske makrellfiske i svært liten grad foregår i disse områdene er Fiskeridirektoratet likevel av den oppfatning at det ikke er nødvendig å gjeninnføre åpningstidspunkt i fiske etter makrell på nåværende tidspunkt. Dersom fiskemønsteret endres vil vi vurdere å foreslå å gjeninnføre åpningstidspunkt for det ordinære fisket.

Vedlegg 1: Norsk kvote og fangst av makrell relatert til kvoteåret 2016

Med kvoteåret menes fangst som belastes den norske totalkvoten i 2016 angitt i reguleringsforskriften. Fisket i 2016 som er gjort på forskudd av kvoten for 2017 er ikke tatt med i tabellen under, da dette skal belastes kvoteåret 2017.

Fartøygrupper	Forskriftskvote 2016	Kvoteår 2016 – kvote ¹	Kvoteår 2015 - Fangst i 2014 og 2015				Ufisket kvote 2016 (kvotefleks på inntil 10 %)	Justering gruppe-kvote 2017
			Fangst i 2015 på kvoten for 2016	Fangst i 2016 på kvoten for 2016	Overfiske utover 10 % kvotefleks	Sum fangst		
Ringnot	143 167	141 916	12 615	129 446	1445	143 506	130	-1 720
SUK	13 049	13 035	611	12 413	94	13 118	0	-83
Trål	8 114	7 969	615	7 148	353	8 116	0	-147
Kystfartøygruppen	38 529	40 753	1 951	38 254	739	40 944		
· not < 13 m.st.l	6 068	5 449	136	6 039	133	6 308		-859
· not ≥ 13 m.st.l.	18 838	19 952	1328	18 335	234	19 897	23	32
· garn- og snøre	12 873	14 602	487	12 960	372	13 819		783
· åpen gruppe	650	650		813		813		
· landnot	100	100		107		107		
Agn	1 300	1 300		1 299		1 299		
Forskning- og forvaltning	1535	1535		1 319		1 319		
Totalt	205 694	206 508	15 792	189 879	2 631	208 302	153	-1 994

Kilde: fangsttallene er fra Norges Sildesalgslag pr 27. oktober 2017

¹ Kvoten er justert for overfiske utover kvotefleksibilitet foregående år, avrunding i forbindelse med fastsettelse av faktor osv

Vedlegg 2: Norsk kvote, fangst og restkvote fordelt på grupper for kvoteåret 2017

Med kvoteåret menes fangst som belastes den norske totalkvoten i 2017 angitt i reguleringsforskriften. Fisket i 2017 som er gjort på forskudd av kvoten for 2018 er ikke tatt med i tabellen under, da dette skal belastes kvoteåret 2018.

Fartøygrupper	Forskriftskvoten 2017	Kvoteår 2017 – kvote ¹	Kvoteår 2017 - Fangst i 2016 og 2017			
			Fangst i 2016 på kvoten for 2017	Fangst i 2017 på kvoten for 2017	Overfiske utover 10 % kvotefleks	Sum fangst
Ringnot	163 599	161 600	12 597	144 289	805	157 691
SUK	14 898	14 827	1 149	12 032	1	13 182
Trål	9 264	8 786	685	6 384	169	7 238
Kystfartøygr.	44 385	44 341	2 240	28 454	253	30 947
· not < 13 m.st.l	6 954	6 095	237	4 178	7	4 422
· not ≥ 13 m.st.l	21 791	21 823	1 561	15 750	68	17 379
· garn- og snøre	14 890	15 673	442	8 000	178	8 620
· åpen gruppe	650	650		399		399
· landnot	100	100		127		127
Agn	1 200	1 200		1 236		1 236
Forskning- og forvaltning	1 125	1 125		714		714
Totalt	234 471	231 879	16 671	193 109	1 228	211 008

Kilde: fangsttallene er fra Norges Sildesalgslag per 27. oktober 2017

¹ Kvoten er justert for overfiske utover kvotefleksibilitet foregående år, avrunding i forbindelse med fastsettelse av faktor osv